

NEB - GRADE XII

2081 (2024)

Education and Development

Supplementary Examination

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् (Attempt all question)

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very short answer questions) ११×१=११

१. विकासका कुनै दुईवटा विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any two features of development.

२. हामीलाई दिगो विकास किन आवश्यक छ ? कुनै दुई कारण दिनुहोस् ।

Why do we need sustainable development ? State any two reasons.

३. सहभागितामूलक विकासले के अर्थ जनाउँछ ?

What is meant by participatory development ?

४. नेपालको संविधानअनुसार दुईवटा मौलिक हकको सूची बनाउनुहोस् ।

List out any two fundamental rights according to Nepal's Constitution.

५. समावेशीकरणमा प्रभाव पार्ने दुईवटा कारण दिनुहोस् ।

Present any two factors affecting inclusiveness.

६. शिक्षाका लागि स्रोत परिचालनका दुई उपायहरूको सूची बनाउनुहोस् ।

List out any two ways of resource mobilization for education.

७. स्थानीय विकासका लागि धार्मिक स्रोतको दुईवटा महत्वहरू सूचीबद्ध गर्नुहोस् ।

List out two importance of religious source for local development.

८. शैक्षिक योजनाका दुईवटा उद्देश्यहरू बताउनुहोस् ।

Mention any two objectives of educational plan.

९. नेपालको मल्लकालीन शिक्षाको परिचय दिनुहोस् ।

Introduce Malla period of education in Nepal.

१०. शिक्षामा आर्थिक लगानी बढाउनुपर्ने दुईवटा कारणहरू के के होलान् ?

Mention any two reasons for increasing investment in education.

क्रमशः (Contd...)

2041 'B'

(2)

११. शिक्षामा गुणस्तर कायम गर्न सकिने कुनै दुईवटा उपायहरू सुभाउनुहोस् ।

How can we enhance quality of education in Nepal ? Suggest any two.

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

८x५=४०

१२. तपाईंको स्थानीय परिवेशमा प्राकृतिक स्रोत तथा साधनको व्यवस्थापन के कसरी गर्नुहुन्छ ? पाँचवटा उपायहरू उजागर गर्नुहोस् ।

How do you manage natural resources in your local context ? Illustrate any five.

अथवा (Or)

जनसंख्या, वातावरण र स्रोत साधन बिचको पारस्परिक सम्बन्धलाई आफ्नो परिवेशको आधारमा प्रस्ट पार्नुहोस् ।

Elucidate the relation between population, environment and resource in your context.

१३. तपाईं बसेको समाजको विशेषताहरू बयान गर्नुहोस् ।

Describe characteristics of society where you are live.

१४. तपाईंको समाजमा विद्यमान समाजका विविध स्वरूपहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Describe various forms of diversity in prevail your society.

१५. शान्ति शिक्षाले दिगो विकास गर्न कसरी मद्दत पुऱ्याउँछ ?

How does peace education enhance for sustainable development ?

१६. स्थानीय समुदायमा देखिने द्वन्द्वको पहिचान गरी समाधानको उपायहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।

Identify conflict in society and suggest to resolve such conflicts.

१७. तपाईंको समुदायमा भएका विद्यालयको विकासका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक स्रोतहरू के के हुन सक्छन् र ती स्रोतहरू कसरी जुटाउन सकिन्छ ?

What are the physical resources need in your community school ? Suggest how can we acquire such resources.

अथवा (Or)

तपाईं आफु बसेको समुदायमा मानवस्रोतको परिचालनका तरिकाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Suggest modalities for human resource mobilization to meet the needs of your community.

१८. नेपालको एकीकरण पूर्वको शैक्षिक अवस्थाको चर्चा गर्नुहोस् ।

Explain educational development during pre unification period of Nepal.

क्रमशः (Contd...)

2041 'A'

(3)

नेपालको विद्यालय तहमा शान्ति शिक्षाको आवश्यकता तथा महत्व वर्णन गर्नुहोस् ।
Explain the need and importance of peace education in school level of Nepal.

१८. शिक्षा विकासका लागि मानवीय स्रोत किन आवश्यक पर्छ ? छोटकरीमा लेख्नुहोस् ।

Why human resource is essential for education development ? Write in brief.

१९. नेपालमा विद्यालय सुधार योजनामा समावेश हुने पक्षहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।

State components of school improvement plan in Nepal.

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

३x८=२४

२०. सिमान्तकृत वर्गभित्र के कस्ता समूहलाई सूचिकृत गरिएको छ ? सिमान्तकृत वर्गको सशक्तिकरणको लागि शिक्षाले खेल्ने भूमिका उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस् ।

What type of cluster are listed in marginalized group ? Clarify the role of education for the empowerment of marginalized group with examples.

२१. जनआधारित विकासका मूल्य, मान्यता र आधारहरू कार्यान्वयन भएका अवस्थाहरू तपाईंको समुदायमा आधारित रही उचित उदाहरणसहित प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

State the conditions of implement pro-public development with criteria norms and values in your community based illustrations.

अथवा (Or)

नेपालमा समावेशी शिक्षाको प्रकृति र शिक्षालाई समावेशी बनाउने पाँचवटा तरिकाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

State the nature of inclusive education in Nepal and explain five ways to make education inclusive.

२२. तपाईं कुनै एक आधारभूत विद्यालयको प्रधानाध्यापकको हैसियतमा रहेको महसुस गर्दै आफ्नो विद्यालयको विकासको लागि योजना तयार पार्नुहोस् ।

Prepare a school development plan for a basic level school by assuming you as a head teacher.